

Jaauari Netikirjariini küsimused/vastused 2025

1. Aastal 2014 asutas Anti Saar ühemeheettevõtte Kolm Elu. Mida see ettevõtte toodab?

Vastus: mehaanilisi kuulimängumasinaid.

2. Anti Saar on tõlkinud peamiselt proosat ning filosoofilisi ja humanitaarteaduslikke tekste. Millisest keelest?

Vastus: prantsuse keelest

3. Milline on kirjaniku lapsepõlve lemmikraamat?

Vastus: Nikolai Nossovi „Totu ja ta sõprade seiklused“

4. Anti Saar on kirjutanud raamatute sarja ühest vahvast väikesest poisist. Kuidas on selle poisi nimi? Nimeta veel kaks sama nime kandvat kuulsat eesti meest. Ühel neist on see perekonnanimeks, teisel eesnimeks.

Vastus: Pärt, heliloojad Arvo Pärt ja Pärt Uusberg.

raamatuküsimused: 5.-6. klass: Jurga Vile, Lina Itagaki “Siberi haiku”:

5. Keda näevad raamatu peategelane Algiukas ja tema õde Dalia, keda teised ei näe?

Vastus: Hingi enda ümber, kes on nagu õrn tuulehoog.

6. Mis ajast Algiukase ema enam ei räägi?

Vastus: Sellest ajast, kui nad matsid nende pisiõe Romute.

7. Mis jääb Algiukasele meenutama Jaapani haikut ja seda hommikut, kui neid Siberisse küüditati ning miks?

Vastus: Kõik punase kaanega raamatud, kuna just seda värvi kaantega oli ainus raamat, mis Algiukase tädi Petronele alles jäi, kui ta teiste juurde vankrisse ronis. Tegemist oli Jaapani keelse raamatuga, kus sees olid haikud.

8. Mille annab Algiukas isa talle, öeldes, et hoidku neid, kuna need on Leedu?

Vastus: Õunad.

9. Kes on Verute ja mis eriline asi teda Algiukasega seob?

Vastus: Naabri Klimase, kes Algiukasele hane kinkis, tütar. Verute ja Algiukas on samal päeval sündinud.

10. Kui küüditatud olid jõudnud rongiga lõpp-punkti Barnauli, siis kuhu küüditatud magama saadeti ja millega nad sõitsid, et jõuda kohta, kuhu nad elama pandi?

Vastus: Kirikusse. Jõe peal pargasega.

11. Millest rääkisid küüditatud Siberis palju ja miks?

Vastus: Toidust, kuna neil oli pidev nälg.

12. Ühel õhtul toimus ühes barakis koosolek. Kardeti, et ränk töö teeb neile osta peale, nii et vaja oleks midagi sellist, mis hinge soojendaks ja igatsust kodumaa järgi leevendaks. Mis see oli, mille nad löid?

Vastus: Laulukoori nimega Õunad.

13. Mida tädi Petronele lastele õpetab tegema?

Vastus: Origami stiilis õnnekurgi, kes neile Leedu toonekurgi meenutaks.

14. Mis õnnetus juhtus õpetaja Žibutega ja kes talle appi tormasid?

Vastus: Kui Rože-memm suri, usaldati Žibutele kirstulaudade hankimine. Palgid hakkasid aga suures kuhjas veerema, kui ta üht välja tõmbama hakkas, üks palk lõi ta jalust ja teine veeres ta käe peale. Tjotta Margaritale oli õpetaja nagu oma tütar ja ta tormas koos oma sõjast naasnud poja Igoriga talle appi.

15. Kuhu tahtis sõita tädi Petronele ja mida ta lootis?

Vastus: Ameerikasse, lootuses, et ta laev sõidab Jaapanist mööda ja ta saab seal maale.

16. Mis juhtus, kui laulukoori "Õunad" liikmed hakkasid jala minema kohta, kus nad kontserdi pidid andma?

Vastus: Nad jäid lumetormi kätte, mattusid lumme ja paljud hukkusid.

17. Millega ja millistena jõudsid Algiukas ja teised lapsed tagasi Leetu?

Vastus: Orvurongiga. Kiilakatena, kuna täide pärast aeti neil juuksed maha.

raamatuküsimused: 7.-9. klass: Benedict Wells "Hard Land"

5. Sam-il ja tema emal oli üks igivana salamärk, mida nad tegid siis, kui Sam midagi kartis ja ema tahtis öelda, et kõik saab korda. Mis märk see oli, mida nad tegid?

Vastus: Nad haakisid oma väikesed sõrmed kokku.

6. Milline isa tegevus ajas Sam-i alati närvi?

Vastus: Isa näris keelt

7. Hightoweril olid ühel hommikul tööle minnes „autoprobleemid” ja ta jäi hiljaks. Mis juhtus?

Vastus: Keegi oli tema pikapi tagumisele luugile värviga rassistliku sõna kirjutanud.

8. Kuhu plaanis Sam-i pere vaheajaks lennata ja miks?

Vastus: Rooma, sest ema polnud seal kunagi käinud. Emal tekkis Rooma vastu vaimustus peale seda, kui ta oli näinud filmi „Puhkus Roomas”, kus peaosa mängis Audrey Hepburn.

9. Mida tähendas noortel „surfama minemine” tegelikult?

Vastus: Pikapi kastis täiskiirusel üle viie künka sõitmist ja enda köie abil püsti hoidmist.

10. Milline spordiala oli koolis ainus, mis Sam-ile meeldis?

Vastus: Rahvastepall

11. Milline kiiks oli Sam-i emal?

Vastus: Väikeste puidust ja plastist loomakeste kogumine

12. Kirstie sünnipäevakingitus Sam-ile nägi ette 3 katsumust. Mis need olid?

Vastus: 1) „Meistri sõrm” – Sam pidi varastama midagi kaubakeskuse poe hügieenitarvete riulist ja ostma Kirstiele šokolaadi.

- 2) „Hüpe ususse” – hüppama pankrannikul enesetapja kaljult järvekonn
3) „Vapruse kõla” – Sam pidi võtma kitarri ja laulma midagi oma sõpradele

13. Mida tegid Sam ja Jean kirikus oma ema matustel?

Vastus: Esitasid elektrikitarr ja oreliga ema lemmikartisti Billy Idoli loo „ Dancing With Myself”.

14. Mida õpetas Hightower Sam-ile enne kui sõitis Grady-st ära ülikooli õppima ja kelle muusika alati tema autos mängis?

Vastus: Ta õpetas Sam-i autot juhtima, autos aga mängis alati Bruce Springsteen-i muusika.

15. Kui Sam oli õppinud autot juhtima, sõitsid nad Hightoweriga linnast välja, et viimane saaks lõpuks ise proovida kurikuulast „viite lainet” pikapi kastis läbi teha. Tavaliselt oli ta ju ise alati auto roolis. Millest Sam sel hetkel aru sai?

Vastus: Et ka tema suur sõber võitles igasuguste hirmudega.

18./16. Leia Rikswebist 2023. aastal ilmunud raamat, mis räägib keskkonnast ja kliimast. Mis on raamatu pealkiri? Kes on raamatu autor?

Vastus: Jüri Liiv „Suur rohepesu käsiraamat”

19./17. Mida kasutas rannarahvas vanasti oma põldude väetamiseks?

Vastus: adru, vetikaid.

20./18. Millised 2 küla järgnevalt loetelust ei asu Raplamaal? Konnapere, Lellapere, Odulemma, Tiduvere, Lipametsa, Pörsaku, Naistevalla, Pagari.

Vastus: Odulemma – Harjumaal, Pagari- Ida-Virumaal

21./19. Alanud aasta on kuulutatud Eesti Raamatu Aastaks.

- a) Nimeta ajavahemik, millal täpselt Eesti Raamatu Aasta kestab!
- b) Miks tähistatakse raamatuaastat just nüüd?
- c) Kes on raamatuaasta patroon?
- d) Milline on raamatuaasta moto?

Vastus:

a) Eesti kirjanduse päevast, 30. jaanuarist 2025 kuni emakeelepäevani, 14. märtsini 2026.

b) 2025. aastal möödub 500 aastat esimese eestikeelse raamatu ilmumisest

c) President Alar Karis

d) Rahvas algab raamatust (Hando Runnel)

22./20. eesti keel: 5.-6. klass:

Mida tähendavad eesti keele väljendid, mis on seotud sõnaga **rääkima** ? Küsimused ja vastused on võetud Eesti Rahvusraamatukogu koduleheküljelt.

<https://www.rara.ee/materjalid/raagi-selget-keelt/>

1. Mida tähendab **taga rääkima**?

- Kõnepuldist rääkima.
- Teisest inimesest halvasti rääkima, nii et ta ise ei kuule.
- Jutustama minevikust.

2. Mida tähendab **auku pähe rääkima**?

- Liiga kõvasti kõnelema.
- Halba uudist teatama.
- Kedagi keelitamisega veenma.

3. Mida tähendab **sirgeks rääkima**?

- Rühti parandama, tuletades meelde õiget kehahoiakut.
- Omavahelisi lahkkelisid, arusaamatusi ära klaarima.
- Liiga palju või tüütut juttu rääkima.

4. Mida tähendab **kätega rääkima**?

- Tegema väga head käsitöid.
- Kahe käega mikrofoni hoides kõnelema.
- Püüdma oma seisukohti füüsilise vägivallaga maksma panema.

5. Mida tähendab **end sisse rääkima**?

- Oma jutuga end paljastama.
- Hoolsalt varjama.
- Seltskonnaga sujuvalt ühinema.

6. Mida tähendab **pehmeks rääkima**?

- Pahameelt väljendama.
- Ümber veenma.
- Meeldivast uudisest teatama.

7. Mida tähendab **nagu seinale rääkima**?

- Kellelegi midagi rääkima, ilma et öeldut kuulda võetaks, mõistetaks.

- Kõva häälega mõtlema.
 - Remondiga seonduval teemal vestlema.
8. Mida tähendab **musta valgeks rääkima**?
- Vestluspartnerisse üleolevalt suhtuma.
 - Halba soodsas valguses näitama, vahekordi pahupidi pöörama.
 - Vestlema päikesetõusuni.
9. Mida tähendab **südamest südamesse rääkima**?
- Propagandat tegema.
 - Endamisi aru pidama, kuuldavalt iseendaga rääkima
 - Täielikult teineteist mõistes, ausalt ja südamlilikult rääkima.
10. Mida tähendab **surnuks rääkima**?
- Rabavaid uudiseid teatama.
 - Solvama, sõnadega haiget tegema.
 - Kedagi ümber veenma, nõusse saama, oma seisukohti peale suruma.

7.-9. klass:

Paronüümid ehk sarnassõnad on kujult lähedased, kuid erineva tähendusega sõnad. Leidke lausesse tähenduselt sobiv sõna. Küsimused ja vastused on võetud Eesti Rahvusraamatukogu koduleheküljelt <https://www.rara.ee/materjalid/paronuumidega-sobraks/>

1. Major ... mehe enda juurde.
 - käsib
 - käsitab
 - käsutab
2. Milliseid E.Vilde teoseid tundides ...?
 - käsitletakse
 - käsitsetakse
 - käsitatakse
3. Ta ... kõiki live-elektroonika vidinaid imekspandava osavusega ja loob nende abil põnevaid kõlamaailmu.
 - käsitleb
 - käsitab

- käsitseb
4. Emotsioonide abil ... kunstnik loomi inimsarnasena ja seega inimesena võrdsena.
- käsitleb
 - käsitab
 - käsitseb
5. Riik ... elanikel näljahädaks valmistuda.
- käsutab
 - käsib
 - käsitab
6. Puidujäätmeid peab ... ohtlike jäätmetena selleks luba omav ettevõtte.
- käitama
 - käsitsema
 - käitlema
7. Uusi toidukappe ... päikeseelekter.
- käitab
 - käitleb
 - käsitleb
8. Kõnet ... üleskutsena.
- käsitseti
 - käideldi
 - käsitati
9. Proovide kogumisel teeb ülikool koostööd keskkonnauuringute keskuse ja veeettevõtetelega, kes ... linnade reoveepuhasteid.
- käsitavad
 - käitavad
 - käitlevad
10. Konverents ... lugejat vaatavana.
- käsitab
 - käsitleb
 - käsutab